

FUNDRAISING
NORGE

Fundraising Norges innspill til statsbudsjettet for 2023

Ideell sektor er en betydelig bidragsyter til norsk økonomi. Aktiviteten i sektoren står for rundt 4,6 % av BNP ifølge SSBs satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner. Den lønnede andelen av produksjonen utgjør om lag 90.000 årsverk, og sektoren er dermed en vesentlig jobbskaper.

Virksomhetene i sektoren leverer sentrale bidrag til samfunnet og til å oppnå politiske mål. Den er en avgjørende del av infrastrukturen for blant annet innovasjon i velferd og sosiale tjenester, folkehelse og inkludering, forskning, beredskap og bærekraft.

Både 2020 og 2021 har vært unntaksår for hele samfunnet, og det gjelder i høyeste grad også frivillige og ideelle organisasjoner. Frivillighetens år 2022 har også så langt vært preget av restriksjoner. Det er viktig å legge til rette for at sektoren kan fornye seg, og at den har gode rammevilkår for drift.

Som følge av pandemien, bør frivillige og ideelle organisasjoner som har mistet inntekter raskest mulig komme tilbake til normal drift.

Om Fundraising Norge

Fundraising Norge arbeider for å sikre forutsigbare rammevilkår slik at ideelle organisasjoner kan skaffe viktige frie inntekter som er avgjørende for sosial innovasjon og arbeid som det offentlige ikke gjør, og private ikke ser noen økonomisk interesse i å gjøre.

Vi representerer 120 organisasjonsmedlemmer- for mange for å nevne alle, men eksempelvis er Røde Kors, Kreftforeningen, Care, Kirkens Nødhjelp, Amnesty, SOS-barnebyer og Dyrevernalliansen blant våre medlemmer. Inntjeningen fra våre medlemmer ligger rett over 20 milliarder i året.

Mer om oss: www.fundraisingnorge.no

[Fullstendig liste over våre medlemmer](#)

Fundraising Norge mener:

1. Skattefradraget for gaver til ideelle må økes

Våre 122 medlemsorganisasjoner har i en undersøkelse vi har gjennomført gjort det helt klart at skattefradrag står øverst på listen over hva de ønsker at Fundraising Norge formidler i innspill til kommende statsbudsjett. Hele 72 prosent av respondentene svarte at økt skattefradrag er det viktigste innspillet.

Dette samsvarer med all annen kontakt vi har hatt med medlemmene våre. Organisasjonene forteller at de er bekymret, frustrert og direkte overrasket over at regjeringen ønsker å fjerne en ordning det har vært tverrpolitisk enighet om at fungerer etter intensjonen og bidrar til at flere gir til gode formål.

- *Fundraising Norge vil reversere skattefradraget for gaver tilbake til 2021 nivå; altså en fordobling fra dagens 25.000 til 50.000 kr for privatpersoner.*
- *Vi ber også om at det innføres en egen beløpsgrense i skattefradragsordningen for næringsdrivende på 100 000 kr.*

Det er ikke slik at de rikeste i samfunnet er i flertall blant giverne som har benyttet ordningen. Statssekretær Lars Vangen i Finansdepartementet har uttalt at «fradrag for gaver over 25.000 vil først og fremst vært et gode for de med høye inntekter.» Skatteetatens egne tall viser at regjeringen bommer. Blant de som har benyttet ordningen og mottatt fradrag for beløp mellom 25.000 og 50.000 kr, har syv av ti en årsinntekt under 650.000 kroner.

Tallene er innhentet direkte fra Skatteetaten av en av våre medlemsorganisasjoner Mercy Ships, og saken har vært omtalt i Vårt Land 27.12.2021 «Mener regjeringen tar feil: – Skattefradrag for gaver gir ikke størst fordel for de med høy inntekt»

<https://www.vl.no/religion/2021/12/27/mener-regjeringen-tar-feil-skattefradrag-for-gaver-gir-ikke-storst-fordel-for-de-med-hoy-inntekt/>

Våre medlemsorganisasjoner samler inn midler til ideelle formål; eksempelvis bekjempelse av sykdom og fattigdom, eller til å fremme dyrevelferd og klimatiltak. Det er *de gode formålene* regjeringen har tatt midler fra gjennom reversert skattefradraget - ikke «de rike».

Fundraising Norge og regjeringen er enige om at de med god økonomi må bidra mer til å løse de store samfunnsutfordringene fremover. Nettopp derfor ber vi om at regjeringen gir incentiver til å bidra. Skattefradrag for gaver har vist seg å fungere godt som et incentiv til å øke bidragene fra private og næringsliv til ideell sektor. Å gi skattelettelse for ønsket atferd er et godt og velprøvd prinsipp også fra andre politikkområder.

Økte inntekter fra gaver stimulerer kjerneaktivitetene, og gir økt handlefrihet til å arbeide for organisasjonenes formål. Samtidig er dette midler som kan brukes til utvikling og innovasjon, eksempelvis for å følge med i den digitale utviklingen i samfunnet.

Etter to år med pandemi trenger vi mer enn noen gang å stimulere til giverglede for å utløse private midler til de store samfunnsoppdragene vi står overfor. Skattefradraget er ikke en ren skattepolitisk ordning. Det er en ordning der staten oppfordrer personer og næringsliv til å støtte ideell og frivillig sektor, og dermed et viktig frivillighetspolitisk og demokratiserende virkemiddel.

2. Iverksett regelstyring av momskompensasjonsordningen

Regelstyringen skal sikre midler slik at organisasjonene får tilbake alle de momsutgiftene de har krav på i gjeldende ordning, slik regjeringspartiene har gitt løfter om.

Fundraising Norge støtter Frivillighet Norges innspill om at:

- *Kapittel 315, post 70 tilføres teksten «overslagsbevilgning». Bevilgningen skal dekke kompensasjon på 100% av frivillige organisasjoners momsutgifter i 2022, for organisasjoner med rett på mva-kompensasjon, basert på gjeldende beregningsordning.*

I tillegg mener vi det er viktig at ordningen kommer på plass så raskt som mulig.

- *Vi ber om at det fra og med 2023 legges opp til fortløpende behandling av søknader gjennom ordningen. Vi forutsetter at denne satsningen også medfører at momskompensasjonen blir utbetalt tidlig på året så det skaper mer forutsigbarhet for drift.*

Momskompensasjonsordningen skal kompensere frivillige og ideelle organisasjoner for momskostnader slik at de i større grad likestilles med næringslivsaktører som har momsplikt og dermed kan gjøre fradrag fra inngående merverdiavgift.

Alternativet blir en årlig kamp for fullfinansiering. Dette vil hemme formålsarbeidet og det er hverken Regjeringen og organisasjonslivet tjent med. Regelstyring kan dessuten sikre at kompensasjonen kan skje løpende og uten forsinkelser når organisasjonene har behov for det.

3. Opprett et bransjeprogram for digitalisering

Tverrsektoriell problematikk som støtte til innovasjon, investeringsmidler til digitalisering bevilges til offentlig sektor i stort monn, uten at frivillig sektor tilgodeses det samme.

Erfaringene fra korona-pandemien viser at frivillige og ideelle organisasjoner har stor evne til å snu driften og tilbudene sine rundt i en krise. I likhet med resten av samfunnet ble digitale løsninger raskt tatt i bruk på nye områder, fra medlemsmøter via sosiale tjenester til innsamlingsaksjoner. Likevel har frivillige og ideelle organisasjoner relativt liten investeringsevne i digitale løsninger. Innsamlede midler skal i størst mulig grad brukes til formål og ikke til administrasjon, og offentlige tilskudd har på samme måte oftest sterke begrensninger på hvilke prosjekter som kan finansieres.

Både Fundrasing Norge og Abelia (foreningen for kunnskaps- og teknologibedrifter i NHO) har foreslått en moderat ramme for et slikt "bransjeprogram" på 10 millioner kroner over kap. 315. Dette må omfatte midler til investering i IKT-systemer, til innovasjon i nye digitale løsninger og tjenester, og til tiltak for kompetanseheving blant brukerne av tjenestene.

I likhet med Abelia ber Fundrasing Norge om:

- *At det opprettes et permanent bransjeprogram for digitalisering for frivillige og ideelle virksomheter, som omfatter midler til investering i IKT-systemer, til innovasjon i nye digitale løsninger og tjenester, og til tiltak for kompetanseheving blant brukerne av tjenestene.*
- *Programmet bør i første omgang ha et omfang på ca. 10 millioner kroner. Behovet er vesentlig større, men med en ordning på plass kan rammen justeres i evt. framtidige satsinger ut fra erfaringer med søknadsmengden.*

Vårt forslag ligger strengt tatt ikke i rammen for kulturbudsjettet. Vi ser at Kommunaldepartementet legger til rette for innovasjon i offentlig sektor. I Kulturdepartementet snakkes det om innovasjon, men uten at det ligger til rette med midler, derfor ber vi Kulturdepartementet om å også inkludere midler til innovasjon i budsjettet.

4. Opprett et innovasjonsfond for ideell sektor

Samtidig som frivillige og ideelle organisasjoner har snudd opp ned på mye av sin virksomhet og innført nye tilbud, har de tapt inntekter, ikke minst knyttet til fundraising og ekstern finansiering som er en viktig inntektskilde for mange. Mange organisasjoner har fått reduserte inntekter til aktivitet for sosiale tiltak og bærekraft i mange år framover.

Mens kompensasjonsordningene for næringslivet har vært generelle og relativt forutsigbare, har det vært store hull i ordningene for ikke-skattepliktige aktører, til det som nå er et mangfold av ordninger og prosjektmidler.

Organisasjonenes inntekter er i stor grad bundet opp til bestemte formål, ofte definert gjennom offentlige myndigheters støtteordninger eller private gaveformål. Organisasjonene har stor innovasjonsevne, men i mange tilfeller liten grad av kapitalreserver eller overskudd som gjør det mulig å investere i nye løsninger. På bakgrunn av dette risikerer sektoren å sakke akterut, og fungere mindre effektivt.

NOU 2020:13 omtalte et slikt fond, uten å ta stilling til det.

Fundraising Norge ber om:

- *At det utredes et innovasjonsfond for ideell sektor, med sikte på etablering i løpet av stortingsperioden.*

5. Legg til rette for forenkling av søknader og rapportering

Stortingsmelding 10 (2018-2019) skisserte et arbeid med forenklingsreform for ideell og frivillig sektor.

- *En ny portal for statlige tilskuddsordninger må utvikles til å fungere som en felles tilskudds- og rapporteringsportal, i tråd med prinsippet om "kun én gang", og realiseres i samarbeid med markedet der det allerede finnes mange gode løsninger som kan benyttes og bygges på.*

Målet med en ny portal for statlige tilskuddsordninger må være at man skal kunne søke og rapportere ett sted, og at dataene for søknader skal kunne gjenbrukes. Revisors attestasjon av søknader må kunne samles i en attestasjon per organisasjon i stedet for hvert prosjekt.

Samtidig er det viktig at forenklingen ikke bare gjelder strømlinjeforming av søknader, men også rapportering og kommunikasjon på tvers av

departementer, direktorater og sektorer. Ulike offentlige etater må ha kunnskap om og bygge på kunnskap som er levert på tvers av forvaltningen, og ha samme krav til rapportering. Det gir en mer effektiv og målrettet ideell sektor.

Med vennlig hilsen

Siri Nodland
Generalsekretær

908 78 718

Fundraising Norge

Øvre Slottsgate 3

0157 Oslo

